

Vergaderjaar 2001–2002

27 622

Mond- en Klauwzeer

25 229

Varkenspest

Nr. 111

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 7 augustus 2002

Naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 3 juli 2002, doe ik u hierbij de stand van zaken met betrekking tot de draaiboeken mond- en klauwzeer (MKZ) en klassieke varkenspest (KVP) toekomen. Ik zal daarbij tevens ingaan op enkele aspecten uit het MKZ-beleidsdraaiboek – de situatie met betrekking tot paarden en dierentuinen – ten aanzien waarvan ik, naar aanleiding van het Algemeen Overleg met de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij op 14 maart 2002, nadere informatie had toegezegd.

1. Algemeen

In de beleidsreactie op het MKZ-evaluatierapport van 15 maart 2002 (Kamerstukken II, 2001–2002, 27 622, nr. 95) heb ik aangegeven dat met betrekking tot de belangrijkste besmettelijke dierziekten voortaan beleidsdraaiboeken zullen worden opgesteld. In deze beleidsdraaiboeken zijn de beleidsmaatregelen opgenomen die zullen worden getroffen in geval van een uitbraak van de betrokken ziekte. De totstandkoming van een beleidsdraaiboek zal voortaan op basis van een proces plaatsvinden waarin een omgevingsanalyse een centrale plaats inneemt. Met een dergelijk instrument en proces is beoogd te verhelderen wie betrokkenen zijn in het totstandkomingsproces, welke belangen daarbij spelen en hoe met die actoren en belangen moet worden omgegaan.

Gelet op de grote belangen die bij de uitwerking van een dergelijke aanpak aan de orde zijn, hecht ik eraan het concept van de omgevingsanalyse zorgvuldig uit te werken. Ik streef ernaar om u in het najaar terzake nader te informeren.

De uitwerking van (het proces rondom het werken met) de omgevingsanalyse laat uiteraard onverlet de noodzaak tot het voorhanden hebben van beleidsdraaiboeken, met name voor ziekten als MKZ en KVP. Het verder oppakken, respectievelijk opstellen, van het beleidsdraaiboek voor

deze ziekten heeft dan ook prioriteit; hieraan wordt, parallel aan de uitwerking van het concept van de omgevingsanalyse, thans gewerkt.

2. Mond- en klauwzeerdraaiboeken

Op 26 februari 2002 heeft minister Brinkhorst u het concept-beleidsdraaiboek mond- en klauwzeer aangeboden. Hoewel momenteel nog sprake is van een concept, zullen – in geval van een nieuwe uitbraak – de in dat concept geschetste beleidlijnen als uitgangspunt gehanteerd worden bij de bestrijding. Uit de aan het concept-beleidsdraaiboek voorafgaande afstemming met diverse betrokken partijen, kwamen meerdere punten naar voren die nog verder uitgewerkt moesten worden (bijvoorbeeld compartimentering) of die nadere discussie behoeften (bijvoorbeeld fokverbod).

De discussiepunten/problemen zijn geïnventariseerd. Hiertoe behoren onder andere de situatie met betrekking tot de paardenhouderij en de problematiek rondom dierentuinen. Op deze elementen zal ik nader ingaan aan het slot van deze paragraaf.

Op korte termijn wordt het overleg terzake van de geïnventariseerde discussiepunten en problemen hervat met organisaties waarmee reeds eerder is overlegd. Daarnaast zal via de LNV-website een breed publiek in het totstandkomingsproces worden betrokken. Ik streef ernaar dit proces dit najaar te kunnen afronden en u vervolgens een vastgesteld MKZ-beleidsdraaiboek te kunnen toezenden.

Omdat uitwerking van het concept van de omgevingsanalyse enerzijds en uitwerking van het MKZ-beleidsdraaiboek anderzijds parallel plaatsvindt, zal duidelijk zijn dat het dit jaar vast te stellen beleidsdraaiboek (waarschijnlijk) een andere procedure zal doorlopen dan de beleidsdraaiboeken die later, volgens het nog uit te werken «omgevingsanalysemodel» zullen worden opgesteld. Tegen die achtergrond, de bij MKZ betrokken belangen en gelet op het feit dat uitwerking van draaiboeken een continu proces is, zal ik dan ook de procedure tot herijking van het MKZ-beleidsdraaiboek op basis van «het omgevingsanalysemodel» in 2003 starten.

Op 7 maart 2001 heeft mijn voorganger u het uitvoeringsdraaiboek mond- en klauwzeer van de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (RVV), ter inzage doen toekomen. Het betreft een technisch uitvoerend draaiboek, waarin de werkwijze van de RVV is vastgelegd in het geval van een uitbraak van MKZ in Nederland. Zoals minister Brinkhorst u in 26 februari 2002 (Kamerstukken II, 2001–2002, 27 622, nr. 93) meldde, is het RVV-draaiboek mond- en klauwzeer aangepast, naar aanleiding van het concept-beleidsdraaiboek MKZ en de ervaringen opgedaan tijdens de bestrijding van de mond- en klauwzeeruitbraak. Aan de nieuwe versie zijn hoofdstukken over vaccinatie, nazorg (met name de controle op reiniging en ontsmetting en de afvalverwerking) en herbevolking toegevoegd. Het RVV-draaiboek wordt in 2002 verder geactualiseerd en – zo nodig – uiteraard ook afgestemd op de aanpassingen van het concept-beleidsdraaiboek.

2a. Over de situatie van de paardenhouderij, in relatie tot het concept-MKZ-beleidsdraaiboek

In het huidige concept-beleidsdraaiboek zijn ten aanzien van het vervoer van paarden relatief weinig beperkingen gesteld.

Zo is het, bij een uitbraak van mond- en klauwzeer, behalve uiteraard tijdens de 72 uur standstill-periode, altijd mogelijk paarden, afkomstig van een bedrijf of particulier waar alleen niet-evenhoevigen gehouden worden

te vervoeren naar een ander bedrijf of particulier waar uitsluitend niet-evenhoevigen gehouden worden.

Eveneens blijft het mogelijk paarden met een levensbedreigende aandoening te vervoeren naar een voor paarden gespecialiseerde kliniek om aldaar voor de aandoening behandeld te kunnen worden. Paarden, die gehouden worden op een bedrijf of door een particulier waar uitsluitend paarden gehouden worden, kunnen ook worden geïnsemineerd door een erkende dierenarts.

Specifieke bespreekpunten met betrekking tot de situatie van paarden in tijden van een mond- en klauwzeeruitbraak betreffen het vervoer van paarden van een herkomstbedrijf waar wel evenhoevigen zijn en de voorwaarden voor bezoek aan maneges met betrekking tot het paard.

2b. Over de situatie in de dierentuinen, in relatie tot het concept-MKZ-beleidsdraaiboek

De beleidsmaatregelen ten aanzien van dierentuinen in het concept-beleidsdraaiboek zijn als volgt:

Indien de dierentuin gelegen is in het ruimingsgebied (dus in de directe omgeving van een met mond- en klauwzeer besmet bedrijf) worden in beginsel alle mond- en klauwzeergevoelige dieren gevaccineerd. De diersoorten zoals vermeld op de rode lijst en de CITES-soorten worden na vaccinatie niet gedood. De overige gevaccineerde dieren worden op dezelfde wijze behandeld als de overige gevaccineerde dieren in het vaccinatiegebied en dus geruimd. De dierentuin wordt verdacht verklaard en dus gesloten voor publiek totdat het omliggende beschermings- en toezichtsgebied (B/T-gebied) wordt opgeheven.

Ook in de specifieke situatie waarin niet direct tot vaccinatie in het ruimingsgebied wordt overgegaan – het gaat dan met name om het ruimingsgebied dat is ingesteld naar aanleiding van de 1e uitbraak van mond- en klauwzeer – geldt overigens dat de diersoorten vermeld op de rode lijst en de CITES-soorten worden gevaccineerd en, in tegenstelling tot de overige mond- en klauwzeergevoelige dieren, in leven worden gelaten.

Indien de dierentuin gelegen is in het B/T-gebied worden de diersoorten vermeld op de rode lijst en de CITES-soorten gevaccineerd. De dierentuin wordt gesloten voor publiek totdat het B/T-gebied wordt opgeheven.

Indien de dierentuin gelegen is buiten het toezichtsgebied, kan op vrijwillige basis gekozen worden voor vaccinatie. Het geheel aan maatregelen in het concept-beleidsdraaiboek met betrekking tot dierentuinen zal in de komende periode bespreekpunt zijn.

3. Klassieke Varkenspestdraaiboeken

Naast de aanpassing van het MKZ-beleidsdraaiboek, streef ik ernaar om dit jaar ook het beleidsdraaiboek klassieke varkenspest (KVP) op te stellen. In dat kader zal nog deze zomer een eerste ontwerp van een concept-beleidsdraaiboek voor externe bespreking gereed zijn. Omdat de inhoudelijke problematiek van KVP en MKZ op veel punten overeenkomt, zal dit ontwerp nauw aansluiten bij de opzet en keuzes uit het concept-MKZ-beleidsdraaiboek. Ook wat betreft het afstemmingsproces zal worden aangesloten bij de werkwijze aangaande het concept-MKZ-beleidsdraaiboek.

Wat betreft de stand van zaken van het uitvoeringsdraaiboek van de RVV, is met name het punt van de mogelijkheid tot noodvaccinatie van belang. Voor een nadere toelichting hierop verwijs ik naar het antwoord op de vragen van het lid Van Velzen bij brief van 17 juni 2002 (Handelingen, 2001–2002, nr. 1297).

Inmiddels is aan het draaiboek een hoofdstuk noodvaccinatie toegevoegd.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
C. P. Veerman